Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 9. juuni 2017
(OR. en)

10042/17

Institutsioonidevaheline dokument:
2016/0406 (CNS)

LIMITE

FISC 129
ECOFIN 503

PUBLIC

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Eelmise dok nr:	7120/17 FISC 62 ECOFIN 188 + COR 1
Komisjoni dok nr:	15817/16 FISC 241 IA 145
Teema:	Ettepanek: nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) teatavat künnist ületava kaupade tarnimise ja teenuste osutamise suhtes ajutiselt kohaldatava üldise pöördmaksustamise mehhanismi osas – Üldine lähenemisviis

I. SISSEJUHATUS

1. Nõukogu (ECOFIN) 17. juuni 2016. aasta istungil tegi komisjon istungi protokolli kandmiseks järgmise avalduse: „*Komisjon võtab endale kohustuse esitada enne aasta lõppu seadusandlik ettepanek, millega lubatakse konkreetsetel liikmesriikidel teha ühisest käibemaksusüsteemist erand, et kohaldada üle kindlaksmääratud künnise jäävate riigisiseste kaubatarnete ja teenuste osutamise suhtes üldist pöördmaksustamist, ning säilitades siseturu*.“

2. Sellest tulenevalt võttis komisjon 21. detsembril 2016 vastu nõukogu direktiivi ettepaneku, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) teatavat künnist ületavate kaupade ja teenuste tarnete suhtes ajutiselt kohaldatava üldise pöördmaksustamise mehhanismi osas (dok 15817/16 FISC 241).

3. Maksuküsimuste töörühm arutas ettepanekut Malta eesistumisperioodil esimest korda 26. jaanuari 2017. aasta koosolekul. Eesistujariik koostas esimese kompromissteksti, mida arutati maksuküsimuste töörühma 22. veebruari 2017. aasta koosolekul. Teist kompromissteksti tutvustati ja arutati maksuküsimuste töörühma 8. märtsi 2017. aasta koosolekul. Seejärel ajakohastati kompromissteksti (dok 7118/17 FISC 61) COREPERi 15. märtsi 2017. aasta koosoleku ja nõukogu 21. märtsi 2017. aasta istungi tarbeks.

4. Eesistujariik võttis teadmiseks ministrite antud suunised ja lahtised küsimused, mis olid aluseks selle teemaga seotud edasisele tööle nõukogus.

5. Tööd jätkati maksuküsimuste töörühma 4. aprilli ja 19. mai 2017. aasta koosolekutel. 4. aprilli koosolekul arutasid liikmesriigid eesistujariigi esitatud uut kompromissteksti. Vastusena saadud taotlusele esitas nõukogu õigustalitus 12. mail 2017 arvamuse, milles käsitleti ettepaneku vastavust aluslepingutele.

6. Selle alusel koostati uus kompromisstekst ja kõrgetasemelises töörühmas peeti 6. juunil 2017 arutelu.

II. ÜLEVAADE OLUKORRAST

7. Esimestel aruteludel toetas osa liikmesriike üldise pöördmaksustamise mehhanismi põhimõtet, samas kui teised jäid skeptiliseks, kuigi olid edasistele aruteludele avatud. Osa liikmesriike esitas üldise ja/või poliitilise analüüsi reservatsiooni.

8. Eesistujariik on käsitlenud oma kompromisstekstides teatavaid liikmesriikide väljendatud mureküsimusi. Pärast nõukogu õigustalituselt arvamuse saamist lisati teksti täiendavad kaitsemeetmed ja piirangud, mistõttu eesistujariik on arvamusel, et dokumendis 10041/17 esitatud kõige uuem kompromisstekst on õiglane ja tasakaalus.

   Sellega seoses soovib eesistujariik esile tuua kompromissteksti neli põhielementi:

1) Tulevase direktiivi kohaldamisala

9. Mõned liikmesriigid olid arvamusel, et ettepaneku kohaldamisala peaks hõlmama kõiki teenuseid ja kaupu. Teised liikmesriigid toetasid komisjoni ettepanekus määratletud kohaldamisala, mis tähendab, et erandit kohaldataks üksnes 10 000 euro künnist ületavate kaupade ja teenuste suhtes.

10. Võttes arvesse ettepaneku erandlikku laadi, teeb eesistujariik ettepaneku säilitada 10 000 euro künnis (artikli 199c lõige 1).

2) Erandi saamise tingimused

11. Aruteludest nähtus, et osa liikmesriike pooldas direktiivis piiravate tingimuste sätestamist, samas kui teised soovisid suuremat paindlikkust või isegi tingimuste puudumist.

12. Tasakaalustatud kompromissi leidmiseks teeb eesistujariik ettepaneku säilitada komisjoni ettepanekus sisaldunud arvud, st vähemalt 5 protsendipunkti üle ühenduse käibemaksu alalaekumise mediaani (artikli 199c lõike 1 punkt a) ja karussellpettuse tase üle 25% kogu käibemaksu alalaekumise summast (artikli 199c lõike 1 punkt b). Peale selle on säilitatud tingimus, et liikmesriik peab tegema kindlaks, et muud kontrollimeetmed peale erandi ei ole piisavad karussellpettuse vastu võitlemiseks tema territooriumil (artikli 199c lõike 1 punkt c).

13. Eesistujariik on aga lisanud erandi tegemise suhtes selgituste ja lisanõuetena täiendavaid kaitsemeetmeid, et piirata erandi kohaldamist sellega, mis on taotletava eesmärgiga proportsionaalne.

14. Selgitused puudutavad artikli 199c lõike 1 punktis c osutatud kontrollimeetmeid ning lisatingimused on, et asjaomane liikmesriik peab tegema kindlaks, et maksukohustuse täitmisest saadav hinnanguline kasu ja maksusumma, mille kogumist eeldatakse üldise pöördmaksustamise mehhanismi kasutuselevõtmise tulemusena, kaaluvad üles üldise eeldatava lisakoormuse ettevõtetele ja maksuhalduritele vähemalt 25% võrra (artikli 199c lõike 1 punkt d) ning et ettevõtetele ja maksuhalduritele üldise pöördmaksustamise mehhanismi kasutuselevõtmise tulemusena tekkivad kulud ei ole suuremad muude kontrollimeetmete kohaldamisest tulenevatest kuludest (artikli 199c lõike 1 punkt e).

15. Tasub meelde tuletada, et liikmesriik peab täitma kõik kõnealused tingimused, et ta saaks esitada komisjonile taotluse, mille alusel tal võidakse lubada kohaldada erandina üldist pöördmaksustamise mehhanismi.

3) Erandi kehtetuks tunnistamine: nõukogu ja komisjoni roll

16. Komisjoni ettepanekus on ette nähtud, et siseturule avalduva märkimisväärse negatiivse mõju korral on komisjonil õigus tunnistada kehtetuks kõik varem tehtud erandid. Sellise õiguse andmine komisjonile tegi mõnele liikmesriigile muret, mistõttu arutati küsimust, kas erandi kehtetuks tunnistamise õigus tuleks anda komisjoni asemel nõukogule. Enamik liikmesriike väljendas arvamust, et erandite vastuvõtmise ja kehtetuks tunnistamise õigus peaks jääma nõukogule.

17. Kui nõukogu otsustaks tavapärasel viisil erandi kehtetuks tunnistada, s.o kooskõlas ühehäälsuse põhimõttega, peavad kõik liikmesriigid (sealhulgas erandit kohaldav liikmesriik) kehtetuks tunnistamise poolt olema. See looks olukorra, kus erandit kohaldava liikmesriigi nõusolekut oleks reaalselt väga raske saada.

18. Et süsteem toimiks, pakkus eesistujariik välja ühehäälset otsust nõudva pöördhääletuse. Selle menetluse kohaselt esitaks komisjon vastavate kriteeriumide täitumisel ettepaneku tunnistada kehtetuks teatavale liikmesriigile tehtud erand. Ettepanek võetaks vastu ja seega erand tunnistataks kehtetuks juhul, kui nõukogu ei tee 30 päeva jooksul ühehäälset otsust komisjoni kehtetuks tunnistamise ettepanek tagasi lükata (ühehäälset otsust nõudev pöördhääletus) (artikli 199c lõige 5).

19. Tehnilisel tasandil ei pälvinud see küsimus ühehäälset toetust, kuna osa üldist pöördmaksustamise mehhanismi pooldavaid liikmesriike väitis, et kuigi erand antaks viieks aastaks, võib kehtetuks tunnistamise menetluse kasutamine erandi kehtivusaega tegelikult lühendada. Seda arvesse võttes ei toeta nad ühehäälset otsust nõudva pöördhääletuse kui sellise kasutamist. Eesistujariigi arvates on selline lahendus siiski kõige sobilikum, et tagada erandi õiguslikult kindel ja reaalne toimimine.

4) Erandi kestus

20. Ettepanekus on nähtud ette, et erand kehtib viis aastat (s.o 30. juunini 2022). Osa liikmesriike väljendas muret, et riigi õigusnormidesse tehtavate haldussätete muudatuste ja ettevõtjatele süsteemi rakendamisest tekkiva halduskoormuse tõttu on nimetatud ajavahemik liiga lühike. Teised delegatsioonid olid arvamusel, et oma eksperimentaalse iseloomu tõttu peaks erand kehtima kaks või kolm aastat või vähemalt mitte kauem kui viis aastat.

21. Tehnilisel tasandil võis täheldada teatavat arvamuste lähenemist erandi viieaastase kehtivuse pooldamise suunas. Ent alguse ja lõpu kuupäeva suhtes ei ole kokkuleppele jõutud, mistõttu on eesistujariik pannud artikli 199c lõikes 7 ja artiklis 2 esitatud kuupäevad nurksulgudesse, et ministrid seda küsimust arutaksid.

III. EDASISED SAMMUD

22. Eeltoodut silmas pidades palutakse alaliste esindajate komiteel soovitada nõukogul oma eelseisval istungil käesolevat märkust aluseks võttes:

– arutada käesoleva märkuse II osas esitatud küsimusi ja

– leppida kokku üldises lähenemisviisis dokumendis 10041/17 FISC 128 esitatud kompromissteksti suhtes.